

**Savetu za štampu
Komisiji za žalbe
Kraljice Natalije 28, Beograd**

U Novom Pazaru, 20.8.2024. godine
RB 380-01E/2024

Predmet: Žalba na prekršene postulate objektivnog nepristrasnog novinarstva

Na internet stranici lista „Večernje novosti“ 6. augusta ove godine pojavio se tekst Lj. Begenišić pod naslovom **Analiza 'Novosti': Šta se krije iza pokušaja izmene programa na univerzitetu u Novom Pazaru**, a već narednog dana, 7.8., biva objavljen svojevrsni nastavak teksta, pod naslovom **Na 'bosanskom jeziku' stoje – Vukovi brkovi; Analiza 'Novosti': Šta se krije iza pokušaja izmene programa na univerzitetu u Novom Pazaru**. U prvom tekstu autor/ica donosi dijelove razgovora sa prof. dr. Draganom Novakov (1970) sa Državnog univerziteta u Novom Pazaru, a u drugom izjave prof. dr. Srete Tanasića (1949) i prof. dr. Miloša Kovačevića (1953) kombinira sa dijelovima ranije objavljenog javnog istupa prof. dr. Dragoljuba Petrovića (1935).

Prvi tekst se nalazi na linku: [АНАЛИЗА "НОВОСТИ": ШТА СЕ КРИЈЕ ИЗА ПОКУШАЈА ИЗМЕНЕ ПРОГРАМА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ ПАЗАРУ \(novosti.rs\)](#)

Drugi tekst je na linku: [НА "БОСАНСКОМ ЈЕЗИКУ" СТОЈЕ - ВУКОВИ БРКОВИ
Анализа "Новости": Шта се крије иза покушаја измене програма на универзитету у Новом
Пазару \(novosti.rs\)](#)

Oba dijela ove „analize“ 'Večernjih novosti', kako u izjavama sagovornika, odnosno preuzetih navoda, tako i u samim dijelovima novinarskog iskaza, sadrže povrede brojnih pravnih regulativa koje su uredile status i prava nacionalnih manjina u Republici Srbiji. Grubo kršenje prava Bošnjaka na vlastiti nacionalni i jezički identitet nalazi se u podnaslovu prvog dijela teksta: „uzburkale su se strasti zbog jezika koji ne postoji“, a u uvodu nastavka stoji „uvođenje nepostojećeg jezika“. Autor/ica teksta perfidno zaobilazi činjenice da bosanski jezik u obrazovnom sistemu Republike Srbije postoji već 20 godina. Tim će putem negiranja bosanskog jezika ići i D. Novakov: **nešto što je ta struka pod drugim imenom**, M. Kovačević: **kao bilo koji u regionalnom imenovanju srpski jezik**, S. Tanasić smatra da je **maternji jezik muslimana na ovim prostorima – srpski te da menjanje vere pa i nacionalnog identiteta, ne znači i zaboravljanje maternjeg jezika (Sic!)**, a D. Petrović **dok su muslimani građani Srbije, pretpostavlja se da će oni biti nosioci srpskog jezika (Sic!)**.

Duboka netrpeljivost ovog dijela srpske akademske zajednice prema drugom i drugačijem, izjave bliske šovinističkom i fašistoidnom, a ne naučnom diskursu, ni u kom slučaju ne ukazuju na uvažavanje Bošnjaka i bosanskog jezika kao neosporne činjenice srbijanskog društva. U najmanju ruku sagovornici nisu upućeni u obaveze Države prema nacionalnim manjinama, ali su dovoljno smjeli da bahato iznesu svoje kvazinaučne stavove, smatrajući da traženje Bošnjaka da imaju na državnoj visokoškolskoj ustanovi studij bosanskog jezika i bošnjačke književnosti nema utemeljenja u srpskom zakonodavstvu: „Ja mislim da takav Zakon ne postoji“ (D. Petrović), kao da o postojanju nekog zakona treba misliti, a ne provjeriti,

utvrditi i znati. Ili, s druge strane, da se ovim problemom ne treba baviti „niti Uprava Univerziteta, niti sredina, niti država“ (D. Novakov), vjerovatno očekujući da će sve u vezi s bosanskim jezikom u Republici Srbiji biti prepušteno na odlučivanje baš njima, ovom desničarskom, devetnaestovjekovnom, kvazinaučnom timu za neakademska egzekuciju srodnih jezika.

Budući da na prostoru Republike Srbije bosanski jezik u obrazovnom sistemu se javlja najprije kao izborni predmet 2003. godine, a potom kao cjelovito obrazovanje na bosanskom jeziku od školske 2012/2013. godine, i to u gradu Novom Pazaru, te općinama Tutinu, Sjenici i Prijepolju, i to u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, a da se na prostoru Priboja i Nove Varoši još uvijek izvodi samo izborni predmet **Bosanski jezik s elementima nacionalne kulture**, da matura nakon osnovne škole postoji već osam godina uzastopno i da je u potpunosti pripremljeno sve za Državnu maturu nakon srednje škole, odavno se javila potreba za obrazovanjem kadra koji će predavati bosanski jezik u osnovnoj i srednjoj školi. Znajući da se u sandžačkim školama odvija nastava na srpskom paralelno s nastavom na bosanskom jeziku, nastavnik na predmetima srpski jezik i književnost i bosanski jezik i književnost mora podjednako poznavati i jednu i drugu jezičku normu, te podjednako srpsku i bošnjačku književnost te kulturnu historiju, bez obzira da li je nastavnik Srbin ili Bošnjak. Na tom tragu je Bošnjačko nacionalno vijeće stava da na nekom od državnih univerziteta u Republici Srbiji mora postojati studijski program koji će zadovoljiti ove potrebe, te da je najlogičnije da to bude na **Državnom univerzitetu u Novom Pazaru**, gdje je sličan studij postojao u manjoj ili većoj mjeri od njegovog osnivanja 2006. godine pa do prestanka akreditacije ovog studija 2022. godine. Postupkom reakreditacije studijskog programa **Srpska književnost i jezik**, na kome bi postojali predmeti iz oblasti bosanskog jezika i bošnjačke književnosti, zadovoljile bi se ove potrebe do trenutka osnivanja katedre za bosanski jezik i bošnjačku književnost, za šta trenutno kao zajednica nemamo dovoljno odgovarajućeg naučno-nastavnog kadra. Slično onom što se kroz Lektorat hrvatskog jezika i književnosti postiže na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu.

Smatramo da se ovim ne ugrožava srpski jezik i srpska književnost, već naprotiv, da se kombiniranim studiranjem otvaraju mogućnosti komparativnih čitanja i izučavanja obje kulture, koje vijekovima u harmoniji opstoje na ovom prostoru. S tim u vezi, medijski napisi u „Večernjim novostima“ oslikavaju potpuno nerazumijevanje stanja u ovoj zajednici, ispoljavajući pritom snažne poruke diskriminacije i govora mržnje utemeljene na rigidnim i ultranacionalističkim stavovima, koji su jasno i nedvosmisleno izneseni.

S tim u vezi, u oba teksta su prekršeni brojni postulati objektivnog nepristrasnog novinarstva, pri čemu novinar i njegovi sagovornici idu do granice govora mržnje i netrpeljivosti prema drugom i drugačijem, a da tom prilikom potpuno zanemaruju naučno utvrđene činjenice i ustavna i zakonska načela. Na prvi tekst je već narednog dana, 7.8.2024. demanti uputio potpredsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća prof. dr. Sead Šemsović, ali odgovora nije bilo. Demanti na oba teksta je na adresu redakcije poslat 14.8.2024. godine, ali do danas nema nikakvog odgovora. Stoga, molimo Komisiju za žalbe Saveta za štampu da poduzmu odgovarajuće mjere protiv odgovornih lica.

S poštovanjem,

Sekretar
Samer Jusović

